

VESIAGAMA

Physignathus sp.
(Engl. Water dragons)

Vesiagamat pitkine häntineen ovat näyttävän näköisiä liskoja. Terraarioeläimenä ne tarvitsevat suuren terraarion sekä tilavan uima-astian polskuttelua varten.

Mittaa agamille voi kertyä jopa 90 cm, tosin suurin osa pituudesta on häntää.

Vesiagamat (*Physignathus*) kuuluvat liskojen alalahkoon (Sauria) ja siinä agamien heimoon (*Agamidae*). *Physignathus*-suvun liskoista lemmikkieläinliikkeissä on yleisimmän myynnissä kahta lajia: **vihervesi-agama** *Physignathus cocin-cinus* ja **Itä-Australian vesi-agama** *P. lesueurii*.

Vesiagamien levinneisyys-alue luonnossa on Australian pohjoisosat ja Aasian kaakkoisosat, Itä-Australian vesi-agama elää todennäköisesti myös Uudessa-Guineassa.

Nämä kaksi lajia eroavat toisistaan jonkin verran. Vihervesi-agama on nimensä mukaisesti vihreä, kun taas Itä-Australian vesi-agama on ruskea. Myös luonteissa tuntuu olevan eroja, sillä Itä-Australian vesiagamat ovat yleensä hieman rauhallisempia

kuin vihervesiagamat, jotka liian pienessä terraariossa helposti jopa loukkaavat kuononsäntäillensä ihmistä karkuun. Pituutta vesiagamakoiraille kertyy noin 90 cm, naaraat ovat hieman pienempiä kuin koiraat.

Vesiagamat ovat loistavia kiipeilijöitä ja ne viettävätkin valtaosan ajastaan vesistöjen varsilla kasvavien puiden oksistoissa. Mikäli vaara uhkaa ne hyppäävät oksilta veteen ja lahjakkaina uimareina polskivat tiehensä.

Keskimääräisestä eliniästä ollaan montaa mieltä, mutta todennäköisesti laji elää terraariooloissa keskimäärin 15 vuotta.

Vesiagamien ruokavalio koostuu pääasiassa hyönteisistä ja hiirenpoikasista, luonnossa ne syövät myös kalaa, sammakoita, lintuja ja pieniä liskoja. Yksikin eläin nielee vuoden aikana aikamoisen määrän hyönteisiä ja jos et halua itse pitää sirkka- ja matofarmia, varmista, että saat esim. lemmikkieläinliikkeestäsi riittävästi ruokaeläimiä vuoden ympäri.

TERRAARIO

Vesiagamia voidaan pitää yksin, pareittain tai yhtä urosta muutama naaraan kanssa, Kaksi aikuista koirasta eivät normaalikokoisessa terraariossa keskenään toimeen tule.

Terraarion tulee olla korkea, mielellään lattiasta kattoon. Jonkinlainen minimikorkeus olisi 150 cm, mutta mitä korkeampi

sen parempi. Pohjapinta-alaa täysikasvuisen liskon terraariossa tulisi olla esim. 180 x 70 cm.

Pohjamateriaaliksi sopii lannoittamaton turve, kaarnahake, puukarikeri tai näiden sekoitus. Pohjan tulisi olla hieman kostea (ei märkä), jotta se ei pölyä. Kostea pohja nostaa terraarion ilmankosteutta ja se onkin vain hyvä, vesi-agama-terraarion ilman kosteus saisi olla suhteellisen korkea. Aika ajoin pohjamateriaali vaihdetaan uuteen, samalla terraarion pohja pestään huolellisesti.

Kiipeilyoksina voit käyttää eripaksuisia lehtipuiden oksia, jotka kiinnitetään terraarioon niin tukevasti, ettei lisko voi niitä romauttaa.

Uima-astia saisi olla mahdollisimman suuri, ainakin niin kookas, että liskot mahtuvat siinä vaivatta kokonaan pinnan alle. Vesi pidetään puhtaana vaihtamalla se päivittäin tai asentamalla siihen suodatus.

Sisustukseen voit käyttää oikeita kasveja, mutta hyvin todennäköisesti liskot joko syövät ne tai ruttaavat ne rikki. Tekokasvit ovat kestävämpiä. Terraarion ei tule laittaa piikikkäitä kasveja, sillä liskot voivat vahingoittaa itsensä niihin.

Sekä veden että terraarion lämpötila saisi olla 24-30 astetta päivisin, yöllä muutaman asteen vähemmän. Peruslämpötilan ylläpitäjäksi voidaan laittaa lämpömatto, joka saa peittää pohjasta noin 1/3-osan.

Kuten kaikki matelijat, vesiagamatkin kaipaavat terraarioonsa lämmittelyalueen voidakseen säädellä ruumiinlämpöään. Terraarion toinen pääty tehdään lämmittelyalueeksi, jossa lämpö saa olla 35-40 astetta. Lämmönlähteeksi sopii vaikkapa hehkulamppuspotti, joka sijoitetaan siten, etteivät liskot pääse siihen itseään polttamaan.

Terraarioon on tärkeää laittaa UV-lamppu, joita myydään lemmikkieläinliikkeissä. UVB-säteiden avulla vesiagamat kehittävät ihollaan D3-vitamiinia, joka vaikuttaa liskojen kalsiumaineenvaihduntaan. UVA-säteellä on todettu olevan liskoille psykologinen vaikutus, eli se mahdollisesti vaikuttaa mm. lisääntymiseen ja aktiivisuuteen. Huomaa, että UV-säteet eivät tule lasin läpi, joten lamppu sijoitetaan joko terraarion sisäpuolelle tai esim. verkkokaton päälle.

Yöksi terraarion valaistus ja lämmitys sammutetaan ja lämpö saa laskea muutaman asteen. Sopiva päivän pituus on noin 12 tuntia.

RUOKINTA

Vesiagamien ruokalistaan kuuluvat keskikokoiset ja isot sirket, jauhomadot, jättijauhomadot, vahakoin toukat, pienet torakat ja muut hyönteiset. Voit myös itse pyydystää hämähäkkejä, pieniä perhosia, toukkia ym. Mitä monipuolisemmaksi ruokavalion saat, sen parempi.

Lisäksi voit silloin tällöin pinseteissä heilutellen tarjota pakasesta sulatetun hiiren "pinkin", palan naudan sisäelimiä tai vähärasvaista lihaakin.

Vesiagamat syövät yksilöllisesti myös kasviksia. Kasvisravinnoksi soveltuvat hedelmät, kukat, vihannekset ja lehtipuiden oksat. Tarjoa kasviravinto kupista tai kiinnitä se esim. pyykkipojalla kiipeilyoksiin kiinni.

Tarjoa monivitamiinijauhe ja kalkkijauhe pyöräyttämällä ruokaeläimet vitamiini-kalkkijauheessa ennen ruokintaa. Alle puolivuotiaille eläimille kalkki ja vitamiinit tarjotaan muutaman kerran viikossa, vanhemmille kerran, pari kuussa riittää. Vältä yliannostelua.

LISÄÄNTYMINEN

Vesiagamat ovat lisääntyneet menestyksellisesti terraariooloissa jo vuosia.

Vesiagamat saavuttavat sukukypsyyden n. 40 cm pituisina, eli jopa vuoden iässä. Lisääntymiseen valitun pariskunnan olisi kuitenkin suositeltavaa olla yli 2-vuotiaita.

Sukupuolet erottaa parhaiten vertailemalla täysikasvuisia yksilöitä toisiinsa. Uroksen pää on leveämpi, niskaharja korkeampi ja uroksilla erottuvat femoraalirauhaset pieninä pisteinä takajalkojen reisien sisäisivuilla.

Liskot kaipaavat talvikauden lisääntyäkseen. Talvikauden ajaksi lämpötilaa lasketaan ja valaistus-aikaa lyhennetään noin kahdeksi

kuukaudeksi.

Parittelu tapahtuu viileimpään aikaan vuodesta.

Naaras munii jopa viisi kertaa 8-15 munaa kerrallaan.

Munat haudotaan vermikuliitti-vesi seoksessa, noin 28 asteen lämmössä ilmankosteuden ollessa noin 80 %.

15 cm pituiset poikaset kuoriutuvat reilun 60 vrk:n jälkeen muninnasta.

Poikaset aloittavat ruokailun muutaman päivän päästä kuoriutumisen. Poikaset hoidetaan kuten aikuisetkin.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Toisin kuin nisäkkäät eivät matelijat odota hoitajaltaan yhteisiä seurusteluhetkiä. Liiallinen käsittely saattaa pahimmassa tapauksessa aiheuttaa niille stressiä, josta saattaa seurata ruokahaluttomuutta ja muita ongelmia. Jos lisko lakkaa pitkäksi aikaa syömästä, käyttäytyy oudosti tai on sairaan oloinen, ota yhteyttä matelijoihin perehtyneeseen eläinlääkäriin.

Huolehdi hygieniasta, monet matelijat saattavat kantaa luonnollisena suolistobakteerinaan salmonellabakteeria.

Tekstin kopiointi kielletty.

